

בא ראה מה כתוב? ויקחו את פתנת יוסף וגו'. הרי בארונה, שמשום שדם השעיר דומה לדם של אדם. אבל בא ראה, אף על גב שהדבר בא פראוי, הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפילו כחוט השערה.

יעקב עשה מעשה פראוי, במה? משום שהקריב לאביו שעיר, שהוא צד הדין הקשה, ועם כל זה, משום שהוא הקריב שעיר והכחיש את אביו שהוא הצד שלו, נענש בשעיר האחר הזה שהקריבו לו בניו את הדם שלו. בו כתוב (בראשית כז) ואת ערת גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צנארי, משום כך - ויטבלו את הפתנת בדם, הקריבו לו פתנת להכחיש אותו. והכל זה כנגד זה. הוא גרם שפתוב ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד, משום כך גרמו לו שחרד חרדה בזמן ההוא, שכתוב הכר נא הפתנת בנך היא אם לא.

רבי חייא אמר, כתוב בו (שם) האתה זה בני עשו אם לא - לו פתוב, הפתנת בנך היא אם לא. ומשום כך הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים בכל מה שהם עושים.

רבי אבא אמר [נ"א אמר רבי אבא], פיון שכל השבטים ראו אותו הצער של אביהם, ודאי התנחמו ונתנו עצמם על יוסף שיפדו אותו אלמלא ימצאו אותו. פיון שראו שלא יכולים, חזרו אל יהודה והעבירו אותו מעליהם, משום שהוא היה מלך עליהם, [ואו"מ וכו' ש] העבירוהו מעליהם, מה כתוב? ויהי בעת ההיא ויירד יהודה וגו'.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים יח) וירעם בשמים ה' ועליון יתן קולו בדרך וגחלי אש. בא ראה,

תא חזי, מה כתיב, ויקחו את פתנת יוסף וגו', הא אוקמוה דבגין דדמא דשעיר דמאי לדמא דבר נש. אבל תא חזי, אף על גב דמלה אתיא כדקא חזי, קדשא בריך הוא מדקדק בהו בצדיקייא אפילו כחוט השערה. יעקב עבד עובדא כדקא יאות. במאי, בגין דאקריב לגבוי אבוי שעיר, דאיהו סטרא דדינא קשיא. ועם כל דא, בגין דאיהו אקריב שעיר ואפחיש ליה לאבוי דאיהו סטרא דיליה, אתענש בהאי שעיר אחרא, דאקריבו ליה בנוי דמא דיליה.

באיהו פתיב, (בראשית כז) ואת ערת גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צנארי, בגין כך ויטבלו את הפתנת בדם, אקריבו ליה פתונתא לאפחשא ליה, וכלא דא לקבל דא, איהו גרים דכתיב ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד, בגין כך גרמו ליה דחרד חרדה בההוא זמנא דכתיב הכר נא הפתנת בנך היא אם לא. (דף קפו ע"א)

רבי חייא אמר, ביה פתיב, (בראשית כז) האתה זה בני עשו אם לא. ליה פתיב, הפתנת בנך היא אם לא. ובגין כך קדשא בריך הוא מדקדק בהו בצדיקיא בכל מה דאינון עבדין. רבי אבא אמר, (נ"א אמר רבי אבא) פיון דחמו כלהו שבטין ההוא צערא דאבוהון, אתנחמו וודאי, ויהיבו גרמיהו עליה דיוסף, דיפדון ליה אלמלא ישפחון ליה. פיון דחמו דלא יכילו, אהדרו לגביה דיהודה ואעברו ליה מעלייהו, בגין דאיהו הוה מלכא עלייהו. (וכן ס"א וכו' ד) אעברוהו מעלייהו, מה כתיב, ויהי בעת ההיא ויירד יהודה וגו'.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים יח) וירעם בשמים ה' ועליון יתן קולו בדרך וגחלי